

Aikuisten taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma

Hyvinkään Opiston taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetukseen (813/1998) sekä Opetushallituksen vahvistamaan taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (OPH-2069-2017).

Opetushenkilöstön kelpoisuus perustuu asetukseen opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).

SISÄLTÖ:	SIVU
1. TAUSTAA	4
2. TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	5
Hyvinkään Opiston toiminta-ajatus ja arvoperusta	
Taiteen perusopetuksen tehtävä, yleiset tavoitteet ja arvot	
Taiteen perusopetuksen tehtävä Hyvinkään Opistossa	
Oppimiskäsitys	
Yhteistyö muiden tahojen kanssa	
3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	9
Oppimisympäristöt	
Kulttuurikaupunki oppimisympäristönä	
Kipinätaalo oppimisympäristönä	
Psyykkiset ja sosiaaliset toimintakäytännöt	
Hyvinkään Opiston toimintakulttuuri	
Toiminnan jatkuva kehittäminen	
4. TYÖTAVAT JA OPETUSMUODOT	11
Lähiopetus	
Itsenäinen työskentely, oppimispäiväkirja portfolio	
Muut opetusmuodot	
5. OPETUSJÄRJESTELYT	13
Opiskelijaksi ottaminen	
Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen:	
Henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS)	
Valinnaiset opintokokonaisuudet	
Muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukeminen	
Opintoryhmän koko	
Opintojen enimmäisaika	
Opintokokonaisuuden hyväksytty suorittaminen	
6. TAITEEN PERUSOPETUS HYVINKÄÄN OPISTOSSA	14
Opintojen laajuus	
Opintojen rakenne	

KUVATAIDE

7. KUVATAITEEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN MUKAINEN TAITEEN PERUSOPETUS HYVINKÄÄN OPISTOSSA	15
Opetuksen laajuus ja rakenne	
Kuvaus opintokokonaisuuksista lukuvuosina 2025–2029	
8. KUVATAITEEN YHTEISET OPINNOT	18
Yhteisten opintojen tavoitteet	
Yhteisten opintojen sisältö	
Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet (300 ot)	
9. KUVATAITEEN TEEMAOPINNOT	24
Teemaopintojen tavoitteet	
Teemaopintojen sisällöt	
Teemaopintojen opintokokonaisuudet (200 ot)	
10. TÄYDENTÄVÄT OPINNOT 0ot-80ot	29
Täydentävien opintojen opintokokonaisuudet lukuvuosina 2025–2026	
11. OPPIMISEN ARVIOINTI	29
Arviointimuodot opintojen aikana	
Arvioinnin kohteet kuvataiteen opetuksessa	
Työpäiväkirja ja portfolio työskentely	
Päättötyön arvostelu	
Opintojen kirjaaminen ja ylläpitäminen	
Päättötodistus	
Osallistumistodistus	

1. TAUSTAA

Taiteen perusopetus on lapsille, nuorille ja aikuisille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta ja sitä annetaan joko yleisen tai laajan oppimäärän mukaisesti. Taiteen perusopetuksen taiteenaloja ovat arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, tanssi sekä teatteritaide. Taiteen perusopetuksen kuuluvat laki (633/1998) ja asetus (813/1998) sekä Opetushallituksen määäämät yleisen ja laajan oppimäärän opetussuunnitelmien perusteet (2017).

Hyvinkään Opiston oma opetussuunnitelma on laadittu valtakunnallisen Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman yleisen oppimäärän perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä. Koulutuksen järjestäjänä Hyvinkään kunta hyväksyy opetussuunnitelman.

Opetussuunnitelmien perusteissa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteiksi on asetettu elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opintojen on määrä tarjota innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteista nauttimiseen. Samassa yhteydessä opiskelijoita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Opiskelija saa taiteen perusopetuksen opinnot suoritettuaan yleisen (500 t) oppimäärän mukaisen päättötodistuksen.

Hyvinkään Opisto on Hyvinkään kaupungin ylläpitämä vapaan sivistystyön oppilaitos, joka on perustettu vuonna 1927. Sen perustehtävänä on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisöissä sekä edistää tasa-arvon ja moniarvoisuuden toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa. Opiston toimintaa ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä.

Taideaineiden opetuksen määrä on tasaisesti kasvanut vapaa-ajan lisääntymisen ja aikuisväestön taideaineita kohtaan virinneen kasvavan kiinnostuksen myötä. Luvuvuonna 2023–2024 taideaineiden osuus oli Hyvinkään Opiston opetustuntimäärästä kolmannes ja siitä kuvataiteen opetusta on n. 2300 oppituntia vuodessa.

Vapaan sivistystyön kautta hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on tärkeä osa nykyisiä OPM:n vapaan sivistystyön tavoitteita. Siksi on luontevaa, että osa Hyvinkään Opiston taiteen opetuksesta siirtyy valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseksi ja mahdollistaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen.

Vuoden 2023 alusta lähtien taiteen perusopetuksen opinnot on voitu kirjata kansalliseen Koski-tietovarantoon. Taiteen perusopetuksen käynnistyessä Hyvinkään Opistossa 2025 kirjaaminen alkaa koskea myös taiteen perusopetuksen opintosuorituksia.

2. TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Hyvinkään Opiston toiminta-ajatus ja arvoperusta

Hyvinkään Opiston kehittämisohjelma vuosille 2023–2027 pohjautuu Opiston strategialle. Strategian taustalla vaikuttavat Hyvinkään kaupungin pelikirja ja opistotyön arvot. Näistä johdetaan opiston perustehtävä eli missio, opiston toiminta-ajatus sekä toiminnan visio tuleville vuosille. Visiota täydennetään analyysillä toimintaympäristön muutoksista ja opistotyön kehittämistarpeista.

Opistotyön strategia tukeutuu Hyvinkään kaupunkistrategiaan eli Pelikirjaan 2.0 vuosille 2023–2027. Pelikirjan mukaisesti yksi Hyvinkään kärkihankkeista on Hyvinkään hengen rakentaminen kuntalaisten osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistämisen kautta. Laadukas koulutuspolku, kehittyvä kaupunkikeskusta sekä vireä kulttuuri- ja liikuntaelämä ovat myös kaupungin Pelikirja 2.0:n mukaisia strategisia tavoitteita.

Opistotyön arvot

Hyvinkään Opiston arvojen ytimenä ovat ihmisarvo ja tasa-arvo, jatkuvan oppimisen oikeus sekä yhteisöllisyys. Näihin liittyvät opistopalvelujen sisällölliset arvot: sivistys, luovuus, ilo, rohkeus ja monikulttuurisuus sekä hyvän palvelun arvot: laatu, asiakaslähtöisyys ja vastuullisuus.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) Hyvinkään Opisto vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Tasa-arvosuunnitelma liitetään erilliseksi osaksi opetussuunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan Hyvinkään Opistolla on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma liitetään erilliseksi osaksi opetussuunnitelmaa.

Hyvinkään Opiston perustehtävä eli missio

Hyvinkään Opiston tarkoituksena on jatkuvan oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisöissä sekä edistää tasa-arvon, moninaisuuden ja kestäväen kehityksen toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Hyvinkään Opiston toiminta-ajatus

Hyvinkään opistossa voi opiskella ja harrastaa läpi elämän vapaasti, luovasti ja joustavasti. Opetus vastaa ajankohtaisiin haasteisiin ja toteuttaa sivistyksellistä tasa-arvoa. Opiston toimintaa ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä.

Hyvinkään Opisto on opiskelijamäärältään kaupungin suurin yleissivistävä aikuisoppilaitos. Opisto tarjoaa monipuolisia, laadukkaita ja kohtuuhintaisia sivistyspalveluja kaupungin aikuisväestölle. Opiskelu pätevien taideopettajien johdolla tähtää pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen oppimiseen.

Hyvinkään Opistolla on pitkä historia oppilaitosrajat ylittävässä yhteistyössä. Viimeisimmässä Opetushallituksen rahoittamassa ”Me polutamme”-hankkeessa luotiin mm. toimintakäytäntöjä ja yhteisiä ohjeistuksia opintopistekurssien toteuttamiselle. Tämä tapahtui yhdessä lähialueen Opistojen kanssa. Oppilaitosrajoja ylittävää yhteistyötä jatketaan tulevana vuosina myös taiteen perusopetuksen opinnoissa.

Hyvinkään Opiston toiminnan visio

Taiteen perusopetuksen käynnistäminen Opistossa rikastuttaa paikallista kulttuurielämää tuottamalla kaupunkiin uusia taiteen tekijöitä ja kuluttajia. Samalla opinnot edesauttavat taideopintojen saatavuutta ja saavutettavuutta kaikille yli 16-vuotiailla kuntalaisille ja lähiseudun asukkaille.

Edullisen ja laadukkaan vapaan sivistystyön opetuksen tarjoaminen kaikille kuntalaisille koulutus- ja kulttuuritaustoista riippumatta tulee jatkossa yhä tärkeämmäksi aikuiskoulutukseen kohdistuvien säästöpainneiden vuoksi. Lisäksi kansalaistaitojen ja vapaan sivistystyön opintoja tullaan huomioimaan yhä enemmän myös valtakunnallisesti rekisteröitävinä opintosuorituksina.

Hyvinkään Opisto tarjoaa jo nyt osaamisperusteisia kursseja, joista on mahdollista saada opintopisteitä valtakunnalliseen Koski-tietovarantoon. Tämä mahdollistaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen tulevaisuudessa myös taiteen perusopetuksen opinnoissa.

Opisto on toiminta-alueellaan keskeinen toimija työttömien ja maahanmuuttajien aktivoijana ja kouluttajana. Nykyiset yhteistilat lukion kanssa, Kipinä-talo erilaisten kansalaisjärjestöjen toimintakeskuksena sekä monialaiset yhteistyökurssit mm. Hyvinkään lukion kanssa avaavat myös jatkossa uusia mahdollisuuksia uudenlaiseen oppilaitosrajat ylittävän opiskeluun.

Taiteen perusopetuksen tehtävä, yleiset tavoitteet ja arvot

Hyvinkään opiston järjestämä aikuisten taiteen perusopetus tukeutuu opiston yleiseen arvopohjaan. Tämän lisäksi arvopohja nousee opetushallituksen Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017-määräyksistä ja ohjeista.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tehtävä on luoda perustaa emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä elinikäiselle taiteiden harrastamiselle.

Opintojen tarkoituksena on kehittää opiskelijoiden ajattelemisen taitoja ja luovuutta elämän eri alueilla. Opintojen tarkoituksena on antaa sellaisia tietoja ja taitoja, joita opiskelija tarvitsee elämässään ja jotka antavat hänelle valmiuksia itsensä kehittämiseen ja toimimiseen moniarvoisessa yhteiskunnassa. Tavoitteena opetuksessa on itsetuntemuksen ja itseymmärryksen kasvun tukeminen ja kehittää näitä taiteen kontekstissa. Taiteen opiskelun tarkoituksena on antaa opiskelijalle uusia mahdollisuuksia ymmärtää taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä niin henkilökohtaisella, yhteisöllisellä kuin globaalilla tasolla. Opintojen tarkoituksena on myös

rikastuttaa paikallista kulttuuria sitä tuottaen ja kuluttaen. Oman toiminnan kautta ymmärrys omasta kulttuurikontekstista kehittyy ja ymmärrys kulttuurin diversiteettiä kohtaan kasvaa.

Taiteen perusopetus pohjautuu arvoperustaan, jonka mukaan se rakentuu ihmisoi-
keuksien, tasa-arvon, yhdenmukaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioituk-
selle. Opiskelija rakentaa maailmankuvansa ilmaisemalla ja tutkimalla taiteen keinoin
kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä asioita ja elämän sisältöjä. Opiskelussa on
tärkeää uskallus, ilo, taito ja halu tulkita taidetta persoonallisesti. Taiteeseen sisälty-
vät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja
arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta.

Taiteen perusopetuksen tehtävä Hyvinkään Opistossa

Hyvinkään Opisto tarjoaa taiteen perusopetusta yli 16-vuotiaille aikuisille. Opetus on
tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tar-
jota aikuisille opiskelijoille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, pää-
määrätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden mukaisesti. Opetuksella ediste-
tään aikuisopiskelijoiden taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrasta-
mista.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia opiskella
taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suun-
taisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen har-
rastamista. Opetus kehittää taiteenalan ominaista osaamista ja antaa valmiuksia ha-
keutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa myös kestävää tulevaisuutta taiteen
keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Hyvin-
kään omaleimaista ja rikasta kulttuuriperintöä sekä aktiivista kulttuurikenttää hyödyn-
netään osana taiteen perusopetusta.

Aikuisten taiteen perusopetuksen opinnot tukevat luovan ajattelun ja osallisuuden ke-
hittymistä. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan opiskelijan omaehtoisen ilmaisun,
tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Ne vahvistavat opiskelijoiden identiteettien rakentu-
mista sekä laajemman kulttuurisen lukutaidon kehittymistä. Taiteen perusopetus luo
edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi paikallisesti ja valtakunnalli-
sesti.

Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta
tarjoavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansain-
välisesti.

Oppimiskäsitys

Käsitys oppimisesta pohjautuu teorioihin aikuisten oppimisesta sekä sosio-konstruk-
tivistiseen, kokemukselliseen ja humanistiseen oppimiskäsitykseen. Nämä nostavat

huomion kohteiksi aikuisopetuksen erityispiirteet ja antavat pohjan opetustyön suunnitteluun ja käytännön järjestämiseen.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jossa oppiminen ymmärretään sekä yksilölliseksi että yhteisölliseksi taitojen ja tietojen kasvun prosessiksi. Näistä kasvaa kulttuurinen osallisuus ja aktiivinen toimijuus.

Taiteen oppiminen on pitkäjänteinen kokonaisvaltainen prosessi, jonka tavoitteena on tuottaa itseohjautuvia, aktiivisia ja omaehtoisia oppijoita. Opetuksessa korostetaan taiteen tekemistä osana omaehtoista persoonallista kasvua, sekä taiteen merkitystä yhteisöllisyyden osana. Taiteen tekemisen kautta opiskelija kiinnittyy aktiiviseksi toimijaksi yhteisössä ja yhteiskunnassa.

Taiteen perusopetus on tavoitteellista ja opiskelija sitoutuu oppimisprosessiin tavoitteellisen oppimisen kautta. Opiskelijoita kannustetaan itseohjautuvuuteen, jatkuvaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuteen. Oppimisen taustalla vaikuttavat yksilöllinen elämäkokemus, kriittisyys ja itsearviointi. Uuden oppiminen niveltyy osaksi opiskelijan elämismaailmaa.

Opettaja tukee jatkuvasti opiskelijan omaehtoista oppimisprosessia oppimistavoitteiden saavuttamisessa. Eri tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on suuri merkitys opiskelutaitojen ja opiskeluympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että erilaisilla oppijoilla on mahdollisuus edistyä. Opettajan antama monipuolinen, myönteinen mutta realistinen palaute on keskeinen osa oppimista.

Myönteisten kokemusten lisäksi opetuksessa kiinnitetään huomiota myös jokaisen opiskelijan yksilölliseen oppimistapaan ja aiempaan oppimistaustaan.

Opetuksessa otetaan huomioon opiskelijan aikaisemmat kokemukset ja hänen elämäntilanteensa. Lähtökohtana on tutkiva oppiminen ja toiminnallinen lähestymistapa opittaviin asioihin. Opiskelijat oppivat arvostamaan kaikkien ryhmän jäsenten työskentelyä ja työn tuloksia.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Hyvinkään Opistolla on tärkeä rooli Hyvinkään alueen kulttuurintoimijana ja opetuksen antajana. Yhteistyö Hyvinkään lukion kanssa on jo vakiintunut osaksi oppilaitoksen toimintakulttuuria yhteisen oppimisympäristön kautta ja toimintamuotoja yhdessä lukion kanssa kehitellään jatkuvasti. Yhteistyötä tehdään myös Hyvinkään Kaupungin kulttuurilautakunnan, kaupungin taidemuseoiden ja muiden kaupungin kulttuurialan toimijoiden kanssa mm. tiedotuksen, oppilasvierailujen, opetuskäytänteiden kehittämisen ja opetustilojen käytön muodoissa.

Taiteen perusopetuksen kehittämistyötä tehdään sekä Hyvinkään kaupungin alla toimivien oppilaitosten, että seutukunnan muiden Opistojen sekä taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa. Hyvinkään Opisto osallistuu aktiivisesti myös Kansalaisopistojen liiton järjestämiin (KOL) seminaareihin ja tapahtumiin. Taiteen perusopetuksen osalta yhteistyötä tehdään mm. Taiteen perusopetusliiton sekä

kuvataidekoulujen liiton kanssa. Hyvinkään Opisto osallistuu myös Hyvinkään Kaupungin OKM:n, Opetushallituksen järjestämiin seminaareihin ja muihin tilaisuuksiin. Opisto osallistuu myös Tilastokeskuksen, Opetushallituksen sekä Kansalaisopistojen liiton järjestämiin valtakunnallisiin oppilaitoskyselyihin.

3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Oppimisympäristöt

Hyvinkään Opiston oppimisympäristöllä tarkoitetaan sitä kokonaisuutta, johon kuuluvat fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset toimintakäytännöt. Tämä sisältää tilat ja paikat, joissa opetus, opiskelu ja oppiminen tapahtuu jokaisen opiskelijan henkilökohtaisista lähtökohdista tasa-arvoisesti, yksilöä kunnioittaen ja tavoitteellisesti. Oppimisympäristössä kiinnitetään huomiota opiskelijoiden yhdenvertaiseen kohteluun ja hyvinvoinnin edistämiseen opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaan. Opetus järjestetään sekä didaktisesti, että pedagogisesti niin, että se luo turvallisen, kannustavan sekä vuorovaikutteisen oppimisympäristön. Taiteen perusopetuksen osalta oppimisympäristö mahdollistaa opetussuunnitelman mukaisen opiskelun.

Kulttuurikaupunki oppimisympäristönä

Hyvinkää on vireä kulttuurikaupunki, jonka taidemuseot, kulttuurilaitokset, konsertit, tapahtumat ja historialliset kulttuurikohteet luovat erinomaiset puitteet taiteen perusopetukselle. Vilkas kulttuurielämä mahdollistaa vuorovaikutuksen alueen taidetoimijoiden kanssa myös taiteen perusopetuksessa. Tämä edesauttaa opiskelijoita integroitumaan aktiivisina toimijoina paikalliseen taidekenttään.

Kipinä-talo oppimisympäristönä

Fyysisenä oppimisympäristönä Hyvinkään Opiston taiteen perusopetusryhmille toimii Kipinä-talo osoitteessa Kenkätehtaankatu 1, 05900 Hyvinkää. Oppilaitos toimii yhteistiloissa Hyvinkään lukion kanssa. Kipinässä järjestetään myös paikallisyhdistysten ja kansalaisjärjestöjen tilaisuuksia, luentoja, esityksiä sekä Lukion ja Hyvinkään Opiston järjestämiä kaikille avoimia tapahtumia. Hyvinkään Opisto järjestää myös AIGE-opintojen alkuvaihetta edeltävää lukutaitovaiheen opetusta, jossa opiskelijoina on paljon maahanmuuttajia. Opistolla on Kaupungissa myös useita muita toimipisteitä, joissa järjestetään mm. liikunta-, kuvataide- ja käsityökursseja. Opisto on levittänyt näin laajalti ympäri kaupunkia. Hyvinkään Opistossa opiskelee n. 6000 kaupungin ja lähialueen asukasta/lukuvuo

Monialaisena ja -muotoisena toimintakeskuksena Kipinä-talo mahdollistaa useita yhteistyömahdollisuuksia myös taiteen perusopetuksessa: Tilarakennus toimii jatkuvasti näyttely ja/tai tapahtumatilana. Monipuolinen kävijäkunta mahdollistaa myös hyvin taiteen perusopetuksen saatavuuden ja saavutettavuuden. Tilojen käytössä kiinnitetään huomiota työturvallisuuteen, työolosuhteisiin ja työmenetelmiin sekä huomioidaan kestävä kehitys periaatteet. Tilat ovat myös esteettömät. Opetus tapahtuu opiston tiloissa ja tarvittaessa verkkoympäristössä. Opetustilat mahdollistavat

vaihtelevien työtapojen ja erilaisten materiaalien käytön. Laadukas ja monipuolinen oppimisympäristö luo näin erinomaiset edellytykset kuvataiteen pitkäjänteiseen opiskeluun sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Psyykkiset ja sosiaaliset toimintakäytännöt

Oppimisympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon opiskelijoiden tarpeet, taidot, kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen kartuttaminen. Opetukseen luovat lisäarvoa käynnit lähiympäristön kulttuurikohteissa, kuten museoissa ja näyttelyissä. Taiteilijavierailut opintojen aikana tustuttavat opiskelijat syvemmin kulttuurin ammattilaisten maailmaan. Taiteen sosiaalinen ja yhteiskunnallinen näkökulma tulee näin osaksi opintoja monimuotoisissa opetustilanteissa.

Opisto kannustaa opettajia hyödyntämään digitaalisia oppimisympäristöjä. Opettajat käyttävät digitaalisia oppimisalustoja verkko-opetuksessa, viestinnässä, opettajien ja opiskelijoiden opetusmateriaalien tietopankkina sekä hallinnollisena apuna. Opiskelun aikana käytetään myös digitaalisia oppimisympäristöjä ja digilaitteita. Opiskelussa huomioidaan myös tekoälyn mahdollisuudet osana taiteen luomisprosessia. Samalla pyritään löytämään uusia oppimistapoja tekoälyä käyttäen ja sen rajoja kriittisesti tarkastellen.

Psyykkinen oppimisympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja opiskelijaa rohkaiseva. Se tukee opiskelijan kasvua ja oppimista ja antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Oppimisympäristö tukee ja mahdollistaa opiskelijan omia tavoitteita, rohkaisee sekä yhteistä että itsenäistä työskentelyä. Opiskelussa huomioidaan, että taiteellinen työskentely vaatii pitkäjänteisyyttä ja taidot karttuvat prosessinomaisesti vähitellen. Opisto mahdollistaa Itsenäisen ja oma-aloitteisen toiminnan työskentelytiloissaan.

Fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti oppilaitosten itsearviointi- ja kehitystyön prosesseissa. Lukukausittain kerättävä oppilaspaute toimii jatkuvana indikaattorina oppimisympäristöjen kehittämistyössä.

Hyvinkään Opiston toimintakulttuuri

Hyvinkään Opiston toimintakulttuuria ohjaavat opiston kehittämisohjelmasta 2023–2027 nousevat periaatteet. Opisto tarjoaa laadukasta koulutusta täydentäen kaupunkilaisten koulutuspolkuja elämänkaaren eri vaiheissa. Se osaltaan rakentaa kuntalaisten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Opisto on merkittävä tekijä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin edistäjänä tarjoamalla kohtuuhintaisia, kaikille avoimia kursseja.

Toimenpideohjelman mukaan Opisto tavoittaa monipuolisen tuntiopettajaverkoston avulla uusia asiakasryhmiä, huolehtii henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista sekä mahdollistaa jokaiselle tietotekniikan käytön kansalaistaitona opastamalla sosiaalisen median ja digitaalisten välineiden hyödyntämistä.

Periaatteet heijastuvat taiteen perusopetuksen toimintakulttuuriin ja -tapoihin, joita ovat oppiva yhteisö, vuorovaikutus, osallistuminen sekä vastuu ympäristöstä. Näitä toteutetaan kestävän kehityksen, sosiaalisen, ekologisen ja taloudellisen kestävyysajatuksen ohjaamana.

Toiminnan jatkuva kehittäminen

Koulutuksen järjestäjällä on lakisääteinen velvollisuus arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön laatimia Taiteen perusopetuksen strategisia tavoitteita laadukkaan taiteen perusopetuksen järjestämiseksi toteutetaan Hyvinkään Opistossa useilla tavoilla:

- Hyvinkään Opisto osallistuu vuosittain tehtäviin Opetushallituksen, Tilastokeskuksen sekä muihin valtakunnallisiin kyselytutkimuksiin myös taiteen perusopetuksen osalta.
- Tärkeänä osana Opiston toiminnan jatkuvaa kehittämistä palvelevat kurssiarvioinnit ja asiakastyytyväisyystutkimukset, joiden antaman palautteen pohjalta opisto arvioi, kehittää ja toteuttaa muutoksia ja uudistuksia.
- Hyvinkään Opisto tekee itsearviointia oppilaskyselyiden muodossa vuosittain. Hyvinkään Opiston henkilökunta käsittelee oppilaskyselyiden tuloksia ja tekee itsearviointia myös viikoittaisissa henkilöstökokouksissaan.
- Opetussuunnitelman toteutumisen seurannassa ja kehittämisessä hyödynnetään Opetushallituksen julkaisemaa valtakunnallista neliapilaopasta Oppilaitokselle soveltuvin osin.
- Aikuisten taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja opetussuunnitelmaa ja opintokokonaisuuksia uudistetaan tarvittaessa saatujen palautteiden ja suoritettujen itsearvioinnin perusteella.

4. TYÖTAVAT JA OPETUSMUODOT

Opetus ja työtavat virittävät opiskelijan halun oppia ja ottaa vastuuta oppimisestaan sekä lisäävät opiskelijan luottamusta itseensä oppijana. Työtavat tukevat opiskelijoiden keskinäistä vuorovaikutusta ja yhteisöllistä oppimista. Opetus ja työtavat kannustavat opiskelijaa arvioimaan omaa oppimista ja aktivoi työskentelemään tavoitteellisesti. Aiheiden, teemojen ja työtapojen valinnoilla pyritään vahvistamaan oppimisen iloa. Opetus ja työtavat myös hyödyntävät aikuisen elämäkokemusta ja olemassa olevia taitoja. Työskentelyssä on keskeistä oman kokemusmaailman, ajatusten ja tunteiden pohdinta ja niiden soveltaminen taiteellisen ilmaisun lähtökohtana. Tehtäviin ryhdyttäessä korostetaan aistitiedon, mielikuvituksen, intuition ja eläytymisen merkitystä.

Taiteen opiskelussa ilmaisukyky, tiedot ja taidot sekä materiaalien ja tekniikoiden kanssa työskentely vaativat kehittyäkseen aikaa ja kärsivällisyyttä. Työtapoja

valittaessa huomioidaan opittavan asian ja tehtävän luonne. Ryhmäopetuksessa ja ohjatussa työskentelyssä tutustutaan taiteen tekemisen perusteisiin eri välineillä. Näin taiteen teoria ja tieto, kuten taidehistoriallinen tai tekninen tietämys, niveltyvät osaksi työskentelyä. Aikuisopiskelijalla on edellytykset tehdä itsenäisiä valintoja näissä puitteissa.

Ohjauksessa tuetaan opiskelijaa löytämään hänelle itselleen parhaiten sopivat välineet, kehittämään ilmaisuaan välineiden kautta sekä syventämään tuntemustaan välineen asettamista mahdollisuuksista ja rajoista. Opiskelija harjoittelee työvälineiden ja materiaalien käyttöä tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Oppilaita kannustetaan kokeilemisen, improvisoinnin ja satuman hyödyntämiseen. Tavoitteena on, että valitut työtavat oppimisympäristön ohella tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymisessä.

Ryhmässä opitaan myös muilta, jolloin yhteiset keskustelut ja palautetilanteet jäsentävät kunkin opiskelijan pyrkimyksiä, edistymistä, erityistaitoja ja myös tulevia haasteita.

Lähiopetus

Opinnot toteutetaan pääasiassa ryhmälle suunnattuna lähiopetuksena. Kaikille yhteinen lähiopetus tapahtuu neljän lukuvuoden aikana kokoontuvissa opetusryhmissä. Ryhmäopetuksessa opiskelu on opettajan ohjauksen alaista sekä opiskelijan itsenäistä yksilö- tai pienryhmätyöskentelyä. Lähiopetukseen sisältyvät myös erilliset orientaatio- ja arviointikokoontumiset.

Lähiopetus koostuu tunnilla annetusta luento-opetuksesta, opetettavan aiheen alustuksista, henkilökohtaisesta ohjauksesta ja yhteisistä keskustelu- ja kritiikkitilaisuuksista. Lähiopetuksen piiriin kuuluvat myös yhteiset taitelijatapaamiset ja niihin liittyvät keskustelut.

Itsenäinen työskentely, oppimispäiväkirja portfolio

Opintoihin kuuluvat valinnaiset kurssit ja opiskelijan henkilökohtaisen opetussuunnitelman (HOPS) mukainen itsenäinen työskentely. Itsenäinen työskentely tapahtuu opetuksen ulkopuolella ilman opettajan ohjausta ja omalla ajalla. Opintojen alusta asti opiskelijat työskentelevät pitkäjänteisesti ja prosessinomaisesti oppimispäiväkirjan kautta. Opintojen päätteeksi tehty näyttelyprojekti ja siihen liittyvä oppimisportfolio on päätepiste prosessoivalle ja itsenäiselle taiteelliselle työskentelylle.

Muut opetusmuodot

Opiskelijat saavat omakohtaista ohjausta koulutuksesta vastaavalta opettajalta henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa tekemiseen, portfoliotyöskentelyyn ja opintojensa orientoimiseen erikseen järjestettävillä ohjaustapaamiskerroilla.

Opintoihin kuuluvat tarvittaessa myös opintoretket eri kohteisiin, opintokokonaisuuksiin liittyviin vierailut alueen kulttuurilaitoksiin sekä kulttuuritapahtumiin osallistuminen.

Opiskelijoita ja opintoryhmiä rohkaistaan omatoimiseen tekemiseen: omiin näyttely-hankkeisiin; yksityisiin vierailuihin eri kohteisiin, jotka syventävät omaa työskentelyä; käynteihin avoimissa luentotilaisuuksissa ja vuorovaikutukseen lähialueen eri kulttuuritoimijoiden kanssa. Hyvinkään Opisto tukee resurssiensa mukaan opiskelijoita näissä toimissa.

5. OPETUSJÄRJESTELYT

Opiskelijaksi ottaminen

Opiskelijaksi ottaminen tapahtuu ilmoittautumalla opiskelijavalintaan. Opintoihin voivat hakeutua 16 vuotta täyttäneet. Opiskelijavalinta järjestetään Hyvinkään Opiston päättämän aikataulun ja valintatavan mukaisesti. Valinnan suorittaa rehtorin nimeämä, koulutuksesta vastaava opettaja tai tarvittaessa useampi opettaja. Opiskelijat valitaan työnäytteiden perusteella ja hakijat kutsutaan tarvittaessa haastatteluun.

Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen

Henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS)

Henkilökohtainen opetussuunnitelma laaditaan yhdessä ohjaavan opettajan kanssa opintojen alkuvaiheessa. Myöhemmin HOPS:ia täydennetään oppilaan kiinnostuksen kohteiden ja tarjolla olevien vapaavalintaisten kurssien pohjalta. Henkilökohtainen opetussuunnitelma toimii myös oppimisen välineenä, kun oppilas kartoittaa yksilöllisiä vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan opintojen kuluessa. Henkilökohtaisessa opetussuunnitelmassa voidaan ottaa huomioon pysyvä rajoite, sairaus, vamma tai muut esteet opiskelun opintosuunnitelman mukaiselle suorittamiselle. Koulutuksesta vastaava opettaja huomioi henkilökohtaista opetussuunnitelmaa laadittaessa myös opiskelijan aikaisemmat opinnot ja ohjaa häntä HOPS:in laatimisessa, kunkin opiskelijan kyvyt ja valmiudet huomioiden.

Valinnaiset opintokokonaisuudet

Hyvinkään Opisto voi tarjota aikuisten kuvataiteen perusopetuksen opiskelijoille valinnaisia opintokokonaisuuksia. Hyvinkään Opiston rehtori ja vastuuopettajat suunnittelevat valinnaiset opintokokonaisuudet vuosittain opiskelijoiden kiinnostuksen kohteet ja toiveet huomioiden. Valinnaisissa opintokokonaisuuksissa suositetaan ensisijaisesti Hyvinkään Opiston tarjoamia opintopistekursseja. Puuttuvia lähiopintoja voidaan tarvittaessa korvata myös valinnaisilla opintokokonaisuuksilla opiskelijan henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Muulla suoritettujen opintojen hyväksi lukeminen

Valinnaisia kursseja voidaan ottaa osaksi opiskelijan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa myös muilta Hyvinkään Opiston hyväksymiltä koulutuksentarjoajilta tapauskohtaisesti. Opiskelija voi anoa Hyvinkään Opiston ulkopuolella suoritettujen

opintojen sisällyttämistä aikuisten taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaisiin opintoihin. Muualla suoritettujen kurssien ja opintojen korvaavuudesta päättää Hyvinkään Opiston rehtori. Hyväksi lukemisessa noudatetaan valtakunnallisia ohjeita ja käytäntöjä.

Opintoryhmän koko

Opintoryhmän koon määrittelee Hyvinkään opisto. Opiskelijamäärän on oltava riittävä mahdollistamaan aikuisten taiteen perusopetukselle opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet.

Opintojen enimmäisaika

Opiskelija voi täydentää puuttuvia opintojaan Hyvinkään Opiston, tai muun vastaavan oppilaitoksen järjestämien opintojen kautta myös neljän opintovuoden jälkeen. Tällöin opiskelijan pitää esittää tästä henkilökohtainen opetussuunnitelma. Opintojen enimmäisajasta päättää Hyvinkään Opiston rehtori yhdessä vastuuolettajan kanssa.

Opintokokonaisuuden hyväksytty suorittaminen

Opintokokonaisuuden hyväksyttävä suorittaminen edellyttää 80 % läsnäoloa lähiope-
tusjaksolla tai vastaavaa opintosuoritusta, jonka taiteen perusopetuksen vastaavaa
opettaja ja/tai Hyvinkään Opiston rehtori hyväksyy osana henkilökohtaista opetus-
suunnitelmaa.

Itsenäisen opiskelun opintosuoritusten hyväksyminen

Opiskelija esittää itsenäisestä työskentelystään koosteen koulutuksesta vastaavalle
opettajalle arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi ennen kuin opintosuoritus voidaan lukea
osaksi taiteen perusopetuksen opintoja. Itsenäisessä työskentelyssä opintosuorituk-
set osoitetaan työnäytteillä, teosdokumenteilla, työpäiväkirjoilla ja oppimisportfoli-
oilla.

6. TAITEEN PERUSOPETUS HYVINKÄÄN OPISTOSSA

Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia (18,5 opintopistettä), josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia (11,1 opintopistettä) ja teemaopintojen 200 tuntia (7,4 opintopistettä). Laskennallisen laajuuden oppitunnin (ot) pituus on 45 minuuttia.

Hyvinkään Opistossa annettava taiteen perusopetus aikuisille mahdollistaa opetus-
suunnitelmassa määriteltujen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saa-
vuttamisen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä pyri-
tään joustavuuteen niin, että taiteenala, aikuisopiskelijan persoona, taiteenalta han-
kittu osaaminen, arvot, aiemmin hankitut tiedot ja taidot sekä käytettävät opetusme-
netelmät otetaan huomioon.

Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä vapaavalintaisista opinnoista. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä yleiset tavoitteet määrittää valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti taiteenaloittain.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Hyvinkään Opisto tarjoaa myös keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Hyvinkään Opisto määrittelee yhteisten opintojen, teemaopintojen ja valinnaisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Nämä kuvataan taidealoittain omassa opetussuunnitelman osiossaan.

KUVATAIDE

7. KUVATAITEEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN MUKAINEN TAITEEN PERUSOPETUS HYVINKÄÄN OPISTOSSA

Opetuksen laajuus, rakenne ja kesto

Hyvinkään Opiston tarjoamat kuvataiteen yleisen oppimäärän mukaiset taiteen perusopinnot aikuisille kestävät yhteensä neljä lukuvuotta. Opetus noudattaa vuodesta toiseen etenevää opetussuunnitelmaa. Opiskelija sitoutuu osallistumaan viikoittaiseen opetukseen neljän lukuvuoden ajan. Neljäntenä opintovuotena toteutetaan itenäisesti oppimisportfolio ja taidenäyttelyprojekti. Näiden tekemiseen voi käyttää puolesta vuodesta yhteen lukuvuoteen.

Aikuisten kuvataiteen perusopetus jakautuu 8 opintokokonaisuuteen. Nämä jaetaan yhteisiin opintoihin ja teemaopintoihin, joista yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia (11,1 opintopistettä) ja teemaopintojen 200 tuntia (7,4 opintopistettä). Yhteenlaskettu laskennallinen yleisen oppimäärän mukainen laajuus on 500 tuntia (18,5 opintopistettä). Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Hyvinkään Opisto tarjoaa aikuisten kuvataiteen perusopetuksen opiskelijoille myös valinnaisia teemaopintokokonaisuuksia kaikille yhteisten opintojen rinnalla. Opiskelija valitsee valinnaiset opintokokonaisuudet henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa (HOPS) ja opiskelutavoitteidensa mukaisesti. Valinnaiset opintokokonaisuudet

syventävät kaikille yhteisiä lähiopintoja ja orientoivat opiskelijoita oman erityisalu-eensa ääreen. Valinnaiset opinnot lasketaan osaksi teemaopintoja.

Opetuksen yleiset tavoitteet ja sisällöt

Opinnot noudattavat kuvataiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä. Yhteisissä opinnoissa perehdytään kuvataiteen perusteisiin sekä sen eri osa-alueisiin. Teemaopinnoissa laajennetaan ymmärrystä kuvataiteen toiminnan kentästä, rohkaistaan itsenäiseen taiteelliseen ajatteluun ja prosessoivaan taiteen tuottamiseen.

Opinnot jakautuvat neljään sisältöalueeseen ja kahdeksaan opintokokonaisuuteen. Opintojen sisältöalueet ovat 1) Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot 2) Omat kuvat, 3) Taiteen maailmat ja 4) Visuaalinen ympäristö.

Opintojen kolme tavoitealuetta ovat A) Taidesuhteen rakentaminen, B) Kuvallisen lukutaidon kehittäminen ja C) Osallisuus ja vaikuttaminen. Tavoitealueita käytetään opimisen arvioinnin perusteena.

Kuvataiteen opintokokonaisuudet suunnitellaan kerrallaan kullekin neljän lukuvuoden jaksolle. Hyvinkään Opisto voi tehdä muutoksia opintokokonaisuuksien ainealueisiin, niiden laajuuteen ja sisältöihin. Tällöin opintokokonaisuuksien laskennallinen laajuus sekä opintojen yleiset sisältö- ja tavoitealueet pysyvät yllä kuvatun mukaisena.

Opintokokonaisuudet vuosittain

Yhteiset opinnot 300 tuntia (11,1 opintopistettä) jakautuvat yhteensä kuuteen opintokokonaisuuteen. Jokaisen lukukauden kokonaisopetustuntimäärään sisältyy orientaatio- ja arviointikokoontumiset lukuvuoden alussa ja lopussa. Yhdessä opintokokonaisuudessa on lähiopetusta 48 tuntia (1,77 opintopistettä). Hyvinkään Opiston järjestämien yhteisten opintojen kesto on ensimmäiset kolme vuotta kullekin valitulle opintoryhmälle.

Teemaopinnot 200 tuntia (7,4 opintopistettä) jaetaan kahteen opintokokonaisuuteen, jotka järjestetään viimeisen neljännen lukuvuoden aikana. Yhdessä opintokokonaisuudessa on lähiopetusta vähintään 48 tuntia (1,77 opintopistettä). Näiden lisäksi itsenäistä työskentelyä on vähintään 10 tuntia (0,37 opintopistettä). Teemaopintojen osana opiskelija voi suorittaa valinnaisia opintoja, joiden laajuus on 0–80 tuntia (0–2,96 opintopistettä). Opiskelija voi suorittaa valinnaisia opintoja henkilökohtaisen opetussuunnitelmansa mukaisesti.

Lukuvuosi koostuu kahdesta opintokokonaisuudesta, joilla kullakin on oma nimike ja oppimisalue kuvataiteessa. Kutakin jaksoa vetää aihealueeseen perehtynyt yksi tai useampi opettaja. Opintokokonaisuudet pyrkivät valottamaan kuvataiteen eri osa-alueita kunkin opettajan ammatillista erityisosaamista ja perehtyneisyyttä hyödyn-täen.

OPINTOKOKONAISUUDET OPINTOVUOSILLE 2025-2029

YHTEISET OPINNOT 300 oppituntia (t) = 11,1 opintopistettä (op), 1 oppitunti=45min

1. Piirustus: Havainto, havainnoiminen, visuaalinen hahmotus. 50 t (1,85 op)	I opintovuoden syksy	48 t+ 2 t vastuuopettajan ohjauskerta
2. Maalaus: Maalauksellinen ilmaisu ja maalauksen materiaalisuus 50 t (1,85 op)	I opintovuoden kevät	48 t+ 2 t vastuuopettajan ohjauskerta
3. Kuvanveisto: tila, avaruus ja materiaali 50 t (1,85 op)	II opintovuoden syksy	48 t + 2 t vastuuopettajan ohjauskerta
4. Digitaaliset välineet kuvataiteessa: valokuva-, video-, media-taide, tekoäly. 50 t (1,85 op)	II opintovuoden kevät	48 t + 2 t vastuuopettajan ohjauskerta
5. Taidegrafiikka: 50 t (1,85 op)	III opintovuoden syksy	48 t + 2 t vastuuopettajan ohjauskerta (oma portfolio-työskentely alkaa)
6. Tilasta ympäristöön: Johdatus installaatio-/ympäristö-/performanssitaitteeseen. 50 t (1,85 op)	III opintovuoden kevät	48 t + 2 t vastuuopettajan ohjauskerta

TEEMAOPINNOT 200 oppituntia (t) = 7,4 opintopistettä (op)

7. Taide, kieli ja taiteen kieli: Taide ja kieli. Taide yhteiskunnassa. 60 t (2,22 op)	IV opintovuoden syksy	48 t + 10 t itsenäistä opiskelua+ 2 t vastuuopettajan ohjauskerta
8. Päätöstyö: Itsenäisen teoskokonaisuuden valmistaminen, portfolio-työskentely, ohjauskerrat ja näyttelyarviot 60 t-140 t (2,22–5,19 op)	IV opintovuoden kevät	2 t vastuuopettajan ohjauskerta+ 36 t ohjattua päätöstyön tekemistä +12 t yhteiset näyttelyseminaarit + 10 t – 90 t itsenäistä työskentelyä
Täydentävät opinnot: Päätöstyön tekemistä tukevat vapaavalintaiset Hyvin-kään Opiston opintopistekurssit. 0 t-80 t (0–2,96 op)	II- IV opintovuosi	0 t -80 t

8. KUVATAITEEN YHTEISET OPINNOT

Yhteisten opintojen tavoitteet

Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on hankkia taiteenalan perustaidot. Opiskelija tutustuu myös yleisesti kuvataiteen moninaisiin ilmaisutapoihin osana kulttuurialaa. Opinnoissa tuetaan ja harjoitetaan opiskelijan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muodostumista ja kuvataiteellisen identiteetin rakentumista. Opetussuunnitelman perusteiden pohjalta Hyvinkään Opisto laatii yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet. Opetusta suunniteltaessa huomioidaan aikuisopiskelijoiden kiinnostuksen kohteet, heidän aiemmat visuaalisten taiteiden opintonsa ja kokemuksensa. Yhteisiin opintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia, jotka laaditaan opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti.

Taidesuhde

Opetuksen tarkoituksena on tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta. Opetus kannustaa oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla. Opetuksen tavoitteena on myös innostaa opiskelijaa tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä opiskelijalle itselleen merkitykselliseen taiteeseen.

Kuvallinen/visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on harjoittaa oppilasta moniaistisesti havainnoimaan ympäristöä. Opetus kehittää opiskelijan visuaalista yleissivistystä, havaintokykyä ja luovuutta. Oppilas oppii tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmista. Opetus myös auttaa opiskelijaa kehittämään kykyä ilmaista itseään kuvallisesti, tulkita kuvaa ja arvioida sitä kriittisesti. Opetus harjoittaa opiskelijaa sanallisesti arvioimaan omaa ja muiden työskentelyä.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tarkoituksena on ohjata opiskelija itsenäiseen ja oma-aloitteeseen työskentelyyn. Opetuksen päämääränä on ohjata opiskelija kriittisen ajattelun kehittämiseen ja kannustaa ottamaan kantaa taiteen keinoin. Opetus myös auttaa määrittämään suhdetta ympäröivään yhteiskuntaan, luontoon ja kulttuuriin. Opetus auttaa opiskelija ymmärtämään, analysoimaan ja tulkitsemaan ja ottamaan kantaa niissä ilmeneviin visuaalisiin merkityksiin.

Yhteisten opintojen sisältö

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot (opintokokonaisuudet 1–6)

Opetuksessa opiskelija tutustuu kuvataiteen ilmaisukeinoihin, materiaalien, menetelmien, tekniikoiden ja teknologioiden käyttötapoihin. Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä. Harjoitellaan havaitsemista ja opetellaan keskustelemaan taideteoksista. Opiskelija kehittää omaa kuvailmaisuaan eri välineissä ja harjoittaa media-lukutaitojaan.

Omat kuvat (opintokokonaisuudet 1–6)

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista ja toimintatavoista ja elämänpiiristä, sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opiskelija kehittää omaa ja persoonallista kuvallista ilmaisuaan ja asettaa työskentelylleen tavoitteita. Opetuksessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun ja erilaisten kuvakulttuurien välille ja hyödynnetään taiteidenvälisyyttä omassa työskentelyssä.

Taiteen maailmat (opintokokonaisuudet 1–6)

Opetuksessa tutustutaan eri aikakausien, kulttuurien sekä kuvataiteen alojen ja -lajien teoksiin. Opetuksessa kannustetaan opiskelijaa pohtimaan taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Merkitysten pohtiminen voi ilmetä visuaalisena, kielellisenä tai moniaistisena tuotoksena. Opiskelija oppii ymmärtämään, tulkitsemaan ja arvottamaan kuvataiteen ilmiöitä historiallisista, esteettisistä ja eettisistä lähtökohdista. Opetuksessa tutustutaan taiteen instituutioihin, lähialueen kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin, sekä visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö (opintokokonaisuudet 1–6)

Opetuksessa tutkitaan erilaisia rakennettuja ympäristöjä, luonnonympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opiskelija oppii tarkastelemaan ympäristöään kriittisesti ja tutustuu taiteeseen kestävän kehityksen näkökulmasta.

Yhteisten opintojen opintokokonaisuudet 300 t (11,1 op)

Yhteisten opintojen opintokokonaisuuksien opetusta annetaan kolme ensimmäistä opintovuotta. Opetussuunnitelman perusteiden sekä niiden määäämien yleisten tavoitteiden ja sisältöjen pohjalta Hyvinkään Opisto laatii yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet. Kussakin opintokokonaisuudessa perehdytään yhteen Hyvinkään Opiston määrittelemään kuvataiteen ainealueeseen.

Pääpaino on kuhunkin aihealueeseen tutustuminen tekemisen kautta. Alustukset, opettajavierailut ja harjoitukset kannustavat opiskelijaa itsenäiseen työskentelyyn ja mahdollistavat ainealueen tärkeimpien pääpiirteiden tunnistamisen.

Yhteisten opintojen aikana opiskelijoita perehdytetään myös prosessinomaiseen oppimiseen ja itsearviointiin. Tässä tärkein työkalu on itsenäisen työpäiväkirjan tekeminen. Yhteisten opintojen ajalla tehtävän työpäiväkirjan pohjalta opiskelijat valmistavat viimeisen opintovuoden aikana kirjallisen ja kuvallisen oppimisportfolion osaksi päätöstyötään.

Yhteisten opintojen opintokokonaisuuksien kuvaus lukuvuositain (2025–2028)

I lukuvuosi:

1. Piirustus: Havainto, havainnoiminen, visuaalinen hahmotus. 50 t (1,85 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö

Opintokokonaisuuden aikana perehdytään havainnoimiseen ja piirtämiseen kokonaisvaltaisena tapahtumana, johon osallistuvat näköaistin lisäksi myös kaikki muut aistit. Piirtäminen voidaan nähdä kuvallisen toiminnan perustana, koska riittävää piirustustaitoa ja piirustukseen tarvittavaa havainnointia tarvitaan kaikilla kuvataiteen osa-alueilla. Piirtäessä kehitetään myös luovan itseilmaisun perusasioita: hetkeen pysähtymistä, eläytymistä kohteeseen, luottamusta omaan näkemykseen, omien tunteiden ilmentämistä ja pitkäjänteistä oman ilmaisukyvyn kehittelyä.

Tavoitteena opintojaksolla on oppia kuvaamaan eri piirustusvälineillä materiaalia, muotoja ja tilaa, rakentaa visuaalista rytmikkaa sekä ymmärtää piirustus itsenäisenä taidemuotona. Sommittelua ja tilakäsityksiä pyritään tulkitsemaan samalla myös aikaan ja kulttuuriin sidoksissa olevina käsitteinä.

Tehtävänantojen avulla opetellaan ymmärtämään visuaaliset peruselementit kuvan rakenteen muodostajana ja sommittelu kuvallisen ilmaisun perustana. Sommittelun, tilavaikutelman ja perspektiivin opiskelu avaa puolestaan tilallisen näkökulman kuvalliseen esittämiseen. Hahmottamisen, muodon tajun ja piirustuksen materiaallisen toteutuksen välistä kenttää käydään opintojen

kuluessa läpi erilaisiin piirustusvälineisiin ja -aiheisiin tutustuen, sekä aistihavaintoa monipuolistavilla harjoituksilla.

2. Maalaus: Maalauksellinen ilmaisu ja maalauksen materiaalisuus 50 t (1,85 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Opintokokonaisuuden tavoitteena on tutustuttaa opiskelija tärkeimpiin maalaustekniikoihin ja rohkaista opiskelijaa etsimään ja kokeilemaan omaa tapansa tarttua välineeseen ja maalauksen materiaaleihin sekä näiden kautta kehittämään yksilöllistä maalauksellista ilmaisuaan. Samoin perehdytään maaliaineisiin ja kokeillaan erilaisia työtapoja. Maaliaineiden käsittelyssä huomioidaan ekologinen näkökulma. Havainnoidaan materiaalin ja ilmaisun suhdetta maalauksessa. Tutkitaan miten maalin aineellisuus eri maalaustekniikoissa vaikuttaa esim. valo- ja värivaikutelmien muodostumiseen.

Opintokokonaisuuden lähtökohtana on maalauksellisen työskentelyn ymmärtäminen moniaistisena, uutta luovana tapahtumana. Opiskelijan vuoropuhelu oman työnsä ja siinä muotoutuvan maalauksellisen ja kuvallisen sisällön kanssa on keskiössä. Työskentelyn painopiste on maalauksen väriominaisuudessa, jäljessä, materiaalisuudessa ja kehollisuudessa. Tästä lähtökohdasta opiskelija kehittää myös käsitteellistä ajatteluaan maalauksessa.

Työskentelyssä kerrataan kuvanrakentamisen eri elementtejä ja pohditaan sommittelun, rytmin, muodon, värin ja tilan merkitystä maalauksen kokonaisilmaisussa. Omassa työskentelyssä havaittuja ilmiöitä pyritään liittämään laajemmin maalaustaiteen kenttään. Maalaustaiteen traditio ja taidehistoria on läsnä taustalla tuotaessa esille esimerkiksi ajatuksen, tunteen, muistin ja ajan aspekteja työskentelyssä ja teoksessa.

II lukuvuosi

3. Kuvanveisto: tila, avaruus ja materiaali 50 t (1,85 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Opetuksen lähtökohtana on oppia ymmärtämään kuvanveistotaiteen keskeisiä muuttujia, tilaa ja materiaalia. Opintokokonaisuuden aikana perehdytään

kolmiulotteiseen muodonantoon sekä siihen, miten veistos suhteutuu tilallisuuteen ja ympäröivään tilaan.

Tavoitteena opintojaksolla on oppia ymmärtämään kuvanveisto kolmiulotteisena työskentelynä tilassa, josta jää materiaallinen jälki, sekä perehdyttää veistotaiteessa käytettyihin tärkeimpiin työtapoihin. Kuvanveisto voi nimensä mukaisesti olla veistämistä, olemassa olevasta materiaalista poistamista ja muodon esiin kaivamista kuten myös rakentamista, jossa tyhjään tilaan rakentuu materiaalia lisäämällä haluttu muoto. Se voi olla myös muovailemista, jolloin muotoon voidaan sekä lisätä että poistaa muovautuvaa materiaalia haluttuun lopputulokseen pääsemiseksi. Opintokokonaisuuden aikana perehdytään edellä mainittuihin kuvanveiston keinoihin sekä kuvanveiston erilaisiin materiaalsiin mahdollisuuksiin.

4. Digitaaliset välineet kuvataiteessa: valokuva-, video- ja mediataide 50 t (1,85 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Valokuvan ja videon luonne tallentavina välineinä on perustaltaan dokumentoiva. Valittu hetki, ajan kesto, valaistus, kuvakulma, rajausta, mahdollinen lavastus ja vuorovaikutus kuvaustilanteesta muokkaavat ratkaisevasti lopputulosta. Kuvamateriaalin jälkityöstäminen ja muuntaminen on keskeistä valokuva- ja videoilmaisussa. Tekoälyn käyttö avaa mahdollisuuksia myös uusiin kuvan tuottamisen tapoihin, kuvamateriaalin luonnosteluun ja medioiden yhdistelyyn. Opintokokonaisuuden tavoitteena on oppia lukemaan, tulkitsemaan ja tuottamaan näitä erilaisia digitaalisia esitystapoja.

Opintokokonaisuus perehdyttää tallentavien välineiden luonteeseen ja ominaisuuksiin välineinä ja niiden käyttöön eri tilanteissa. Samoin tutustutaan niiden taiteellisiin mahdollisuuksiin. Tutustutaan digitaalisen kamerasäädin käyttöön, kuvanmuokkauksen perusteisiin sekä tekoälyn mahdollisuuksiin osana kuvan luomisen prosessia. Opetuksessa painotetaan opiskelijan oman näkemyksen ohjaamaa kuvan rakentamista kuvaustilanteesta lopputulokseen: tilanteen valintaa, sommittelua ja rajaamista, kuvan lukutaitoa ja kuva-analyysiä.

Tutustutaan valokuva-, video- ja mediataiteeseen omana taidemuotonaan erottaen ne elokuvasta ja mainoskuvastosta. Kurssilla työskennellään luoden sarjallisia kokonaisuuksia. Tutkitaan kuvan visuaalisia, sommittelullisia ja väriopillisia rinnastuksia. Sisällölliset rinnastukset valokuvan ja maalaustaidteen välillä auttavat tallentavan välineen kerronnan ja ilmaisun löytämisessä.

III lukuvuosi

5. Taidegrafiikka: Johdatus tärkeimpiin grafiikan tekniikoihin 50 t (1,85 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Opintojakson tavoitteena on tutustua grafiikan eri menetelmiin ja työtapoihin ja saada omakohtainen kokemus yleisimmistä taidegrafiikan tekniikoista. Tavoitteena on, että opiskelija pystyy suunnittelemaan ja toteuttamaan omat teoksensa ja löytämään oman ilmaisutapansa taidegrafiikan menetelmillä.

Opintokokonaisuuden aikana harjoitellaan eri taidegrafiikan tekniikoita: esim. kuivaneula, akvatinta ja puupiirros. Tutustutaan värien ja materiaalien käytön perusteisiin. Perehdytään myös grafiikan historiaan. Lisäksi perehdytään grafiikassa käytettävien materiaalien turvalliseen ja ekologiseen käyttöön.

6. Tilasta ympäristöön:

Johdatus installaatio-/ympäristö-/performanssitäiteeseen 50 t (1,85 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Opintojakson tavoitteena on perehdyttää opiskelija performanssi-, installaatio- ja ympäristötaiteen keskeisiin käsitteisiin ja toteutustapoihin. Opintojaksolla pyritään tulkitsemaan taideteos kokonaistilallisena ja ajallisena tapahtumana, jossa myös tekijä voi olla mukana esiintyjänä.

Opintokokonaisuus laajentaa ymmärtämään tilakäsitystä luonnon ja ihmisen rakentamana tilana, tyhjänä tilana ja ruumiin tilana. Näiden käsitteiden kautta perehdytään tilataiteen eri aspekteihin. Tila voidaan nähdä paitsi esineiden täyttämänä objektien maailmana, myös tyhjänä tilana, johon sijoitetut taideesineet ja objektit saavat tyhjän ja täyden tilan vuorovaikutuksesta erilaisia merkityksiä. Tutkitaan luonnon ja kulttuurin muovaamaa tilaa, niiden eroavuuksia sekä tilaa, joka syntyy ihmisen kehollisesta suhteesta maailmaan.

Opintokokonaisuuden aikana pyritään ymmärtämään ympäristötaide keinona tutkia taideobjektien ja luonnonympäristön välistä suhdetta. Opitaan erottamaan installaatio- ja ympäristötaide esitysympäristönsä suhteen määrittävinä

taidemuotoina. Tutustutaan myös performanssitaiteeseen tilan ja kehon välisenä ajallisena vuorovaikutuksena. Opetellaan tunnistamaan performanssitaide omana taidemuotonaan.

9. KUVATAITEEN TEEMAOPINNOT

Teemaopintojen tarkoituksena on syventää ja laajentaa opiskelijan yhteisissä opinnoissa hankkimia taitoja. Tavoitteena on kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen. Opinnoissa syvennetään opiskelijan omakohtaisen taidesuhteen muodostumista ja kuvataiteellisen identiteetin rakentumista.

Opetussuunnitelman perusteiden pohjalta Hyvinkään Opisto laatii teemaopintojen opintokokonaisuudet, tavoitteet ja sisällöt ja laskennalliset laajuudet. Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijan kiinnostuksen kohteet, hänen visuaalisten taiteiden opintonsa ja kokemuksensa. Opetuksessa korostuu monitaiteellisuus ja taiteidenvälisyys. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia kokonaisuuksia, jotka laaditaan opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti.

Teemaopinnoissa perehdytään nykyaiteeseen ja sen toimintatapoihin yhteiskunnassa. Samalla keskitytään opiskelijan oman taiteellisen työskentelyn kehittämiseen sekä opittujen tietojen ja taitojen soveltamiseen päätöstyöprojektissa.

Teemaopintojen tavoitteet

Taidesuhde (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta taidenäkemyksensä kehittämiseen tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle keskeisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta. Tavoitteena on myös rohkaista opiskelijaa käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan visuaalista yleissivistystä sekä ajateluvalmiuksia, havaintokykyä ja luovuutta. Tarkoituksena on, että opiskelijalle syntyy käsitys visuaalisen ilmaisun laaja-alaisuudesta ja kerroksellisuudesta sekä vahvistaa hänen ymmärrystään taiteesta, sen roolista ja merkityksestä omassa elämässä. Tavoitteena on rohkaista analysoimaan kriittisesti taideteoksia/kuvia, harjoittaa opiskelijaa sanallisesti arvioimaan myös omaa ja muiden kuvia ja työskentelyä.

Visuaalinen lukutaito (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksen tavoitteena on rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen. Tavoitteena on innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöään moniaistisesti ja ilmaisemaan

kokemaansa taiteen keinoin. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijan visuaalista yleissivistystä, havaintokykyä, ajatteluvalmiuksia ja luovuutta. Opetuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan taitoa ilmaista itseään kuvallisesti, tulkita kuvaa ja arvioida sitä kriittisesti, tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmasta sekä perustella omia tulkintojaan. Edelleen tavoitteena on harjaannuttaa opiskelijaa tulkitsemaan ja arvioimaan sanallisesti omaa ja muiden työskentelyä sekä tukea ja kehittää opiskelijan monilukutaitoa. Lisäksi tavoitteena on ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tunte-
musta.

Osallisuus ja vaikuttaminen (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksen tavoitteena on ohjata opiskelija itsenäiseen ja oma-aloitteeseen opiskeluun ja omaan taiteelliseen työskentelyyn sekä ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin. Opetus kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, luonnossa, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa. Opiskelijaa rohkaistaan ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin. Itsenäisessä ja ryhmätyöskentelyssä opiskelijoita ohjataan ottamaan huomioon esteettiset, eettiset ja ekologiset arvot. Tavoitteena ohjata opiskelijaa kriittisen ajattelun kehittämiseen kuvanlukutaitoa ja kuvan yhteiskunnallisen kontekstin ymmärrystä kehittämällä.

Teemaopintojen sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkityksen rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia. Hyödynnetään myös digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteen merkitysten kantajana välittäjänä ja purkajana. Tutustutaan tekoälyn käyttöön ja sen mahdollisuuksiin kuvia rakennettaessa. Opiskelija oppii arvottamaan kuvataiteen ilmiötä esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Opiskelija tutustuu taiteeseen yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana.

Omat kuvat/teokset (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksessa tutkitaan opiskelijoiden havainnoista, kokemuksista toimintavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kulttuureista nousevia sisältöjä. Pohditaan opiskelijan omien kuvien /teosten henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Opetuksessa opiskelija syventää omaa ja persoonallista taiteellista/kuvallista ilmaisuaan ja asettaa työskentelylleen

tavoitteita. Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä oman ilmaisun ja erilaisten kuvakulttuurien välille ja hyödynnetään taiteidenvälisyyttä.

Taiteen maailmat (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykytaiteen toiminta- ja ilmaisutapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa tutustutaan kuvataiteen eri lajeihin ja niille ominaiseen ilmaisuun ja keinoihin. Opinoissa tutustutaan myös taiteen instituutioihin, eri kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteenilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö (opintokokonaisuudet 7–8)

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista. Opiskelussa tutustutaan taiteeseen kestävän kehityksen näkökulmasta.

Teemaopintojen opintokokonaisuudet 200 t (7,4 op)

Teemaopintojen opintokokonaisuuksien opetusta annetaan neljännen opintovuoden aikana. Opetussuunnitelman perusteiden sekä niiden määäämien yleisten tavoitteiden ja sisältöjen pohjalta Hyvinkään Opisto laatii teemaopintojen opintokokonaisuudet, tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet. Kahdessa viimeisessä opintokokonaisuudessa orientoidutaan oppimisportfolion valmistamiseen sekä oman itsenäisen teossarjan valmistamiseen.

Teemaopinnot alkavat viimeisen, neljännen opiskeluvuoden syyskaudella. Tällöin opinnoissa perehdytään itsenäisen työskentelyn lisäksi portfoliotekstin tuottamiseen kuvan ja tekstin suhdetta käsittelevässä opintokokonaisuudessa. Viimeisen opintovuoden kevätkaudella keskitytään itsenäisen teoskokonaisuuden valmistamiseen, siihen liittyvän portfolion tekemiseen sekä keväällä järjestettävään, opintoihin kuuluvaan näyttelyyn. Itsenäisen työskentelyn ja näyttelyprojektityön tueksi järjestetään oppilaitoksen määäämä riittävä määrä itsenäistä työskentelyä tukevia seminaareja, taiteilijavierailuja ja/tai kritiikkitilaisuuksia.

Teemaopintojen opintokokonaisuuksien kuvaus lukuvuosittain (2028–2029)

IV lukuvuosi

7. Kuvataide, kieli ja taiteen kieli 60 t (2,22 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Kurssilla syvennyttään kuvan sanallistamiseen, joka on kaiken taiteesta kirjoittamisen perusta. Opiskelijat tutustuvat kuvan ja sanan välisen vuorovaikutuksen monimuotoisiin ilmentymiin taidehistoriassa ja nykytaiteessa. Opetuksessa korostetaan kuvallisen ilmaisun ensisijaisuutta. Kurssi alkaa nykytaiteen moninaisen kentän kartoittamisella, mikä tarjoaa katsauksen taiteen teemoihin ja kieleen. Tämä vaihe voi sisältää taiteilijaesittelyjä, vierailuja taiteilijoiden työhuoneilla sekä näyttelyiden tarkastelua ja niistä keskustelemista.

Kurssin aikana opiskelijat perehtyvät valitsemaansa taiteilijaan, tämän taiteelliseen työskentelyyn sekä siihen liittyviin arvoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi he harjoittelevat taiteen sanallistamista ja tuottavat tekstejä sekä visuaalisia teoksia kurssin teemojen pohjalta. Työskentelyssä yhdistyvät kuvallinen ja kirjallinen ilmaisu. Opiskelijat pohtivat, miten teoksessa voivat ilmetä sekä kielellisiä, että visuaalisia merkityksiä. Tavoitteena on kehittää opiskelijoiden analyyttistä ajattelua ja arviointikykyä, mikä tukee heitä erityisesti portfoliotyöskentelyssä.

Kurssilla tarkastellaan myös käsitetaiteen merkitystä taidehistorian keskeisenä vaiheena, joka on laajentanut tapoja ajatella taidetta ja taiteellista tekemistä. Käsitteellisyys, perinteisesti ajattelun ja kirjoittamisen ytimessä ollut elementti, on tullut osaksi visuaalista taidetta eri painoituksin. Tämän taustan kautta opiskelijat tarkastelevat käsitteellisyyden merkitystä ja ilmenemistä omassa työskentelyssään. Kokonaisuudessaan kurssi yhdistää teorian ja käytännön siten, että opiskelijat hahmottavat käsitteen paikan omassa taiteellisessa prosessissaan.

8. Päättötyö ja päättötyöportfolio 60 t-140 t (2,22–5,19 op)

Yleiset tavoitteet (OPS-perusteet): Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt (OPS-perusteet): Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Opintokokonaisuus koostuu Itsenäisen teoskokonaisuuden valmistamisesta, portfoliotyöskentelystä, ohjauskerroista, päättötyönäyttelystä sekä kaikille yhteisistä arviointikerroista.

Päättötyö

Opintokokonaisuuden aikana valmistetaan oma itsenäisesti toteutettu päättötyö. Päättötyöhön sisältyy taideteos/teossarja tai esityksen kaltainen kokonaisuus.

Lisäksi siihen kuuluu opiskelijan muokkaama ja kokoama kuvaan ja tekstiin perustuva päätöstyöportfolio. Taiteellinen lopputyö voi olla yksittäinen teos, teossarja tai muu visuaaliseksi kokonaisuudeksi käsitetty teos. Päätöstyöltä edellytetään henkilökohtaisten tavoitteiden asettamista suhteessa välineiden hallintaan, keinojen tarkoituksenmukaisuuteen ja esteettiseen laatuun.

Itsenäinen taiteellinen työskentely ja päätöstyöportfolio

Itsenäinen taiteellinen työskentely etenee kunkin opiskelijan taiteellisen prosessin ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman valintojen mukaisesti. Prosessi voi olla monivaiheinen ja sisältää käänteitä ja ongelmakohtia. Ohjaus tukee opiskelijaa prosessin hallinnassa ja läpityöstämisessä. Työvaiheisiin kuuluu myös teosten arviointi suhteessa asetettuihin tavoitteisiin päätöstyön osalta. Opiskelija seuraa ja kirjaa ylös päätöstyöportfoliossa prosessin kulkua ja siinä esille tulleita erilaisia oivalluksia ja löytämiään ratkaisuja. Hän kuvaa myös työskentelyynsä liittyvää laajempaa ajatuksellista taustaa.

Päätöstyön väli- ja loppuarvioinnit

Väliarviointitilaisuudessa opiskelijat esittelevät taideproduktioitaan ja portfolioitaan sekä jakavat kokemuksiaan ohjaavan opettajan ja ryhmän kanssa. Opintokokonaisuuteen kuuluu keskusteluja sekä ohjattua omaa työskentelyä. Ohjaava opettaja tutustuu työprosessiin muutaman ohjauskäynnin aikana. Väliarvioinneissa työstetään päätöstyöportfoliota, keskustellaan oppimiskokemuksista ja pyritään kokoamaan koulutuksen anti sekä kokemuksellisella tasolla että saavutettuina tuloksina. Ohjaavana opettajana voi toimia yksi tai useampi alan asiantuntija.

Loppuarviointitilaisuuksissa opiskelija esittelee päätöstyönsä. Koko opiskelijaryhmä on mukana päätöstyön läpikäynnissä, johon kuuluu myös yhteinen keskustelu ja saatu palaute. Väli- ja loppuarviointitilaisuuksia järjestetään lukuvuoden aikana Hyvinkään Opiston rehtorin ja vastuopettajan päättämä tarpeellinen määrä päätöstyöprosessin läpiviemiseksi.

Päätöstyönäyttely

Päätöstyönäyttely rakennetaan yhteistyössä opetusryhmän ja päätöstyön ohjaajan kanssa. Näyttely voi olla yksityisnäyttely, opiskelijoiden ryhmänäyttely tai koululla järjestettävä yhteisnäyttely. Kukin opiskelija tai ryhmä laatii ennakoon oman näyttelysuunnitelmansa. Päätöstyönäyttelyn suunnitteluun kuuluu ripustussuunnitelma, näyttelyn ennakkovalmistelu, näyttelystä tiedottaminen, mahdolliset kutsut, näyttelyesite sekä kuvamateriaalia teoksista. Näyttely, sen kokoaminen ja esittely on myös osa oppimista ja työprosessia, missä korostuu taiteellisen prosessin loppuunsaattamisen taito. Suullisen arvion päätöstyöstä antaa lopputyötä ohjannut opettaja yhdessä vierailevan opettajan kanssa.

10. TÄYDENTÄVÄT OPINNOT 0 t - 80 t (0 op– 2,96 op)

Päättöstyön tekemistä ja taiteen perusopintojen aineopintoja tukevat vapaavalintaiset Hyvinkään Opiston tarjoamat opintopistekurssit. Opintopistekurssien aihealueet ja sisällöt vaihtuvat lukuvuosittain. Opintopistekursseja tarjotaan opiskelijoiden oman oppimispolun vahvistamiseksi ja päättöstyön tekemisen tueksi. Hyvinkään Opiston opintopistekurssit ovat kaikille yli 16-vuotiaille avoimia kursseja, joihin ilmoittaudutaan taiteen perusopintojen lisäksi Opiston ilmoittautumiskäytäntöjen mukaisesti.

Mikäli Hyvinkään Opistossa ei ole tarjolla opiskelijan tarvitsemaa aineopetusta, voidaan täydentäviä opintoja hyväksyä myös Opiston ulkopuolisesta (esim. lähiopistojen opintopistekurssien) vastaavasta tarjonnasta. Tämä tehdään opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti. Tällöin Hyvinkään Opiston rehtori ja vastuuopettaja arvioivat ja hyväksyvät täydentävien opintojen opintosuoritusten soveltuvuuden osaksi TPO opintoja tapauskohtaisesti. Täydentävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet tulee olla valtakunnallisten Opetussuunnitelman perusteisiin soveltuvia.

11. OPPIMISEN ARVIOINTI

Arvioinnin tavoitteena on ohjata opiskelijan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa opetussuunnitelman mukaisesti ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan opiskelijaa omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Opiskelijan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on avointa vuorovaikutusta opiskelijan, opettajan ja ryhmän välillä. Opiskelijaa rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta oppimistilanteissa. Palaute perustuu kannustavuuteen ja oman sekä toisten työn ja työskentelyn arvostamiseen. Arviointi kohdistuu sekä oppimisprosessiin että valmistettuihin teoksiin.

Arviointimuodot opintojen aikana

Arviointi opintojen aikana perustuu yhteisten- ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijan arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Arviointi on jatkuvaa ja oppimiseen kannustavaa. Opiskelija harjoittelee itsearviointia koko opiskelun ajan. Häntä opastetaan oman oppimisensa dokumentointiin ja kehittymisensä seurantaan työpäiväkirjan ja portfoliotyöskentelyn muodossa.

Aikuisopetuksessa arviointi perustuu opettajan ja opiskelijan väliseen vuorovaikutukseen. Opiskelijalle annetaan suullista palautetta opetustilanteissa. Opettajan ja ryhmän kanssa käydyt yhteiset keskustelut suuntaavat opetustilannetta ja kannustavat myös itsearviointiin.

Arvioinnin kohteet kuvataiteen opetuksessa

Kuvataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat Taidesuhte, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen. Opiskelijalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan opiskelijaa kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen.

Teemaopintojen arvioinnilla tuetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankkiemiensa taitojen laajentamisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella kehitetään oppilaan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua, tietoja ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Päätöstyön väli- ja loppuarvioinnilla arvioinnin kohteena on oppilaan koko nelivuotisen kauden oppimispolun ja siihen liittyvien vaiheiden läpikäynti.

Työpäiväkirja ja portfoliotyöskentely

Opintojen alussa käynnistettävä työpäiväkirja toimii itsearvioinnin välineenä koko koulutuksen ajan. Työpäiväkirja tekee näkyväksi opiskelijan vahvuuksia ja osaamisen kehittämistarpeita. Kolmannen lukuvuoden alussa käynnistettävä päätöstyön portfoliotyöskentely syventää ja suuntaa itsearviointia tietoiseksi ja jäsenyneeksi osaksi työskentelyä.

Päätöstyön arvostelu

Opiskelija saa päätöstyöstään ja portfoliotyöstään suullisen arvion päätöstyönäytelyn yhteydessä. Arvion suorittavat opiston taiteen perusopetuksen vastaava opettaja ja ulkopuolinen arvioija.

Opintojen kirjaaminen ja ylläpitäminen

Opiskelijan opinnot kirjataan ja kirjauksia ylläpidetään Hyvinkään Opiston hallinnon tietojärjestelmässä. Tietojen avulla seurataan opiskelijanopintojen etenemistä. Opiskelijan suorittamat taiteen perusopinnot siirretään valtakunnalliseen KOSKI-tietovarantoon opiskelijan suostumuksella.

Päättötodistus

Opiskelija saa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot (300 ot), että teemaopinnot (200 ot) tai henkilökohtaisen opetussuunnitelmansa mukaiset vastaavat, vähintään 500 opetustunnin laajuiset opinnot.

Päättötodistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenaja ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- opiskelijan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot – kunkin opinto- kokonaisuuden nimi ja laajuus
- opiskelijan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot – kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä tai kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- merkintä, että koulutus on järjestetty Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärään päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus

Opiskelijalle annetaan pyydettyäessä osallistumistodistus suorittamistaan opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai opiskelija tarvitsee sitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

LIITTEET:

- Täydentävien opintojen opintokokonaisuudet lukuvuosina 2025–2026
- Hyvinkään Opiston tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Täydentävien opintojen opintokokonaisuudet lukuvuosina 2025–2026

Opintokokonaisuudet ovat Hyvinkään Opiston tarjoamia opintopistekursseja, joiden tarjonta vaihtelee lukuvuosittain Opiston oman opetussuunnitelman mukaisesti.

Piirustuksen perusteet 48 t

Yleiset tavoitteet; Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt: Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Piirtäminen on kaiken kuvallisen ilmaisun perusta, jonka hallitseminen on hyödyksi kaikissa kuvataiteen lajeissa. Kurssilla tutustutaan havaintopohjaisen piirustuksen perusteisiin, piirustuksen tärkeimpiin välineisiin sekä piirustusilmaisuun itsenäisenä taidemuotona. Jokaisella opetuskerralla tehdään päivän teeman mukaisia, kaikille yhteisiä havaintopohjaisia harjoitustehtäviä, joiden avulla kehitellään omaa kädenjälkeä ja persoonallista kuvailmaisua. Kurssin alussa piirustusvälineet ovat hiili ja lyijykynä, myöhemmin kokeillaan punaliituja ja kuivapastellivärejä. Kurssilla kokeillaan myös erilaisia paperilaatuja ja käydään läpi niiden merkitystä kuvallisessa ilmaisussa. Kurssi soveltuu myös vasta-alkajille.

Opetuksen tavoitteet:

Opiskelija:

- Tuntee eri tapoja ja menetelmiä havainnon erittelyyn ja kuvaamiseen kaksiulotteisella pinnalla.
- Havaitsee ja tunnistaa piirrettävän kohteen mittasuhteet ja käyttää mittakaavaa piirtäessään.
- Tuntee erilaisia piirtimiä ja ilmaisee itseään niillä.
- Erottaa kaksi- ja kolmiulotteisen piirustusilmaisun.
- Tutustuu viivaan ja varjostuksen käyttöön muodon ja tilan kuvaamisessa.
- Tutustuu kolmiulotteisuuden, tilan ja perspektiivin kuvaamiseen kuvapinnalla.
- Tuntee erilaisia sommittelun keinoja ja osaa hyödyntää niitä työskentelyssään.
- Huomioi kuvapinnan koon ja suunnan merkityksen kuvallisessa ilmaisussa.
- Huomioi kuvan kokonaissommittelun ja rajauksen piirtäessään.
- Havaitsee ihmisen mittasuhteet ja hyödyntää niitä piirtämisessä.
- Oppii käyttämään vaihtelevia ilmaisukeinoja piirtämisessä.

Arviointi: Hyväksytty / hylätty Jatkuva arviointi lähituntien aikana. Osaaminen osoitetaan tekemällä keskeisten osaamistavoitteiden mukaiset harjoitustehtävät.

Elävän mallin piirustus 48 ot

Yleiset tavoitteet; Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen.

Yleiset sisällöt: Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot, omat kuvat, taiteen maailmat, Visuaalinen ympäristö.

Kurssi sopii sekä aiemmin piirustusta harjoittaneille että vasta-alkajille. Kurssilla tehdään nopeatempoisia croquispiirustuksia ja pitkää asentoa elävästä mallista piirustuksen tekniikoilla eri nais- ja miesmalleista. Harjoitetaan sekä mallin mittasuhteiden löytämistä että muodon kuvaamista valon ja varjon käsittelyllä.

Opetuksen tavoitteet:

- Opiskelija havainnoi näkemäänsä piirtäessään
- Ymmärtää ihmisen mittasuhteet ja hahmottaa ihmisen tilassa
- Huomioi asennon muodon, suunnan, painopisteen
- Piirtää itselleen sekä työn tempoon sopivilla välineillä
- Vaihtelee kuvapinnan kokoa
- Ottaa huomioon kuvan kokonaissommittelun ja rajauksen
- Löytää muotoa valon ja varjon avulla, ymmärtää valöörin merkityksen

Arviointi:

- Valitsee itselleen ja työhönsä sopivan ja tarkoituksenmukaisen piirustusvälineen sekä paperin koon
- Käyttää ääriviiva- sekä valööripiirtämistä
- huomioi käytettävissä olevan ajan ja työskentelee sen mukaan (vrt. Croquis -pitkä asento)
- Hahmottaa ihmisen tilassa
- Käyttää tarvittaessa mittausmenetelmää etsiessään asennon mittasuhteita
- Käyttää rajausta tietoisesti ja ottaa kokonaissommittelun huomioon
- Ymmärtää valon ja varjon kuvaamisen merkityksen muodolle
- Ottaa huomioon toiset sekä siivoaa omat jälkensä tunnin lopussa